

JERZY PRZYTYK

ur. 1946; Lublin

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, PRL
Słowa kluczowe	projekt "Archiwum Historii Mówionej - opracowanie i udostępnienie online najcenniejszych zasobów", życie codzienne, życie polityczne, komunizm

Poglądy polityczne matki

Ja zrozumiałem kilka rzeczy o mojej matce właśnie z dokumentów Grażyny, które odkryła. Jedną z takich rzeczy, które pozwoliły mi bardziej zrozumieć politykę mojej matki, jej wartości polityczne, to była seria artykułów w „Sztandarze Ludu”. To był okres, kiedy Komitet Centralny wydał zarządzenie, że wszystkie domy kultury, których było dużo, powinny być... dyrektorami powinni być członkowie partii. I nie wiem jakim cudem, matka napisała serię artykułów, które opisywały jak te najbardziej aktywne domy kulturalne były właśnie prowadzone przez ludzi bezpartyjnych albo ludzi z innych istniejących partii niż komunistyczna. Taką myślą przewodnią było to, że kultury nie można sterować od góry, że kultura się tworzy od dołu. I te artykuły ja pamiętam jak mama je pisała, bo czytałem, ale wtedy nie miałem jeszcze jakiegoś przygotowania politycznego albo w ogóle jeszcze głowy nie miałem, bo zajmowałem się innymi rzeczami. Ale teraz jak je przeczytałem, to zrozumiałem jeden z powodów, dlaczego moja matka była odsuwana od pozycji, bo z tych artykułów [i] oczywiście z dyskusji z matką, jak u nas mieszkała, zrozumiałem, że matka była, jakby powiedzieć... Bo my ciągle mówimy o komunizmie jak o jakimś monolicie, ale komunizm nie był monolitem, on się stał monolitem. Ale przedtem był anarcho-communism, prowadzony przez komunistów, którzy byli anarchistami, którzy nie popierali dyktatury proletariatu. Uważali, że jakakolwiek dyktatura jest niedobra. I z tych artykułów zrozumiałem, że matka była właśnie bardziej bliska temu nurtowi komunizmu niż co byśmy nazywali tym totalitarnym stalinizmem, leninizmem. Mnie się zdaje, oprócz innych rzeczy, czy to narodowościowych czy jakichś innych, jej pozycja w stosunku do tych odmian komunizmu odsuwała ją od tego centrum zarządzania.

Data i miejsce nagrania	2018-11-17, Lublin
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Redakcja	Aleksandra Bańkowska
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"